

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Teisėtas persikėlimas gyventi į užsienį su vaikais

Teisėtas persikėlimas gyventi į užsienį su vaikais

Jei žinosite, kaip teisėtai keliauti iš vienos valstybės į kitą su savo vaiku, netapsite savo vaiko „pagrobėju“.

Patirtis rodo, kad dažna neteisėto vaiko išvežimo ir negražinimo priežastis – prastas vadinamojo vaiko pagrobėjo informuotumas. Paprastai tėvai nežino sąlygų, kuriomis galima išvežti vaikus už savo šalies ribų, ar procedūrų, kurias reikia atlikti norint teisėtai išvykti į užsienį su vaiku.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 18/01/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Belgija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Pagal Belgijos teisės aktus, teisė keisti nepilnamečio gyvenamąją vietą priklauso tėvų valdžiai vykdančiams asmenims. Todėl tik tėvų valdžią vaiko atžvilgiu vykdančias (-ys) asmuo (-ys) gali keisti vaiko gyvenamąją vietą.

Iš esmės, neatsižvelgiant į tėvų statusą, t. y. į tai, ar jie gyvena kartu ar skyrium, vaiko interesų labui tėvai kartu vykdo tėvų valdžią (žr. Civilinio kodekso 373 ir 374 straipsnius).

Vis dėlto, jei tėvai gyvena skyrium, galima teisiniu būdu prašyti nukrypti nuo bendro tėvų valdžios vykdymo principo. Tokiu atveju teismo sprendimu vienam iš tėvų patikėta tėvų valdžios vykdymo teisė bus laikoma išimtinė. Jei suteikiama išimtinė teisė vykdyti tėvų valdžią, tai reiškia, kad tokią teisę turinčiam vienam iš tėvų gali būti patikėtos visos tėvų valdžios teisės, įskaitant vaiko gyvenamosios vietos parinkimą. Taigi vaikas gali būti išvežtas į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo. Tokiu atveju, vienam iš tėvų, kuris neturi bendro tėvų valdžios vykdymo teisių, vis dėlto gali būti suteikta teisė bendrauti su vaiku. Tačiau teisėjas gali iš dalies keisti išimtinės tėvų valdžios vykdymo sąlygas ir nustatyti išimtis, kai dėl tam tikrų su vaiku susijusių sprendimų reikalingas kito iš tėvų sutikimas. Vaiko gyvenamosios vietos parinkimas gali būti vienas iš tokių klausimų, kurį derėtų priimti bendrai, jei vienam iš tėvų skirtos išimtinės tėvų valdžios vykdymo teisės.

Be to, reikia pažymėti, kad jei vaikui taikomas sprendimas dėl apsaugos, kuriame įtrauktos nuostatos dėl tėvų valdžios vykdymo sąlygų pakeitimo, tuomet tas sprendimas turi viršenybę. Taigi gali būti, kad nė vienam iš tėvų nebus leista išsivežti vaiko į kitą valstybę.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tėvų valdžią bendrai vykdo abu tėvai, norint keisti bendro vaiko gyvenamąją vietą reikalingas abiejų tėvų sutikimas.

Jeigu vienam iš tėvų suteikta išimtinė tėvų valdžios vykdymo teisė, taikant išimtis dėl tam tikrų sprendimų, pvz., dėl vaiko gyvenamosios vietos parinkimo, tuomet reikalingas kito iš tėvų sutikimas. Vis dėlto sąžiningai veikiančių trečiųjų šalių atžvilgiu taikoma tėvų sutikimo prezumpcija.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei tėvų valdžią vykdančias asmenys nesutaria dėl bendro vaiko gyvenamosios vietos, teritorinę jurisdikciją turintis teismas sprendžia leisti arba neleisti išsivežti vaiką į kitą valstybę.

Į kompetentingą teismą *a priori* gali kreiptis vienas iš bendrą tėvų valdžią vykdančių tėvų, jei numano, kad bus priimtas sprendimas, kuriam jis nepritar. Be to, *a posteriori* gali būti pateikiamas skundas prieš vieną iš bendrą tėvų valdžią vykdančių tėvų, jei norima užginčyti kito iš tėvų jau priimtą sprendimą.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Jeigu tėvų valdžios vykdymo teisė suteikta vienam iš tėvų, tik tėvų valdžios vykdymo teisę turintis vienas iš tėvų gali laikinai išsivežti vaiką atostogoms į kitą valstybę.

Tas iš tėvų, kuris nevykdo tėvų valdžios vaiko atžvilgiu, bet turi teisę bendrauti su vaiku, vaiką išsivežti į užsienį gali tik gavęs išankstinį raštišką tėvų valdžią vykdančio vieno iš tėvų sutikimą arba aiškų kompetentingo teismo leidimą.

Bendro tėvų valdžios vykdymo atveju, kai nėra priimtas sprendimas dėl vaiko apgyvendinimo, kiekvienam iš tėvų leidžiama keliauti į užsienį su vaiku. Vis dėlto vaiko gyvenamoji vieta negali būti keičiama.

Jeigu teismo sprendime reglamentuojamos vaiko apgyvendinimo sąlygos, kiekvienam iš tėvų leidžiama keliauti su vaiku tik to apgyvendinimo laikotarpiu, nebent teismas tai aiškiai draustų.

Vis dėlto šiais pirmiau minėtais dviem atvejais, norėdamas išvengti bet kokių nesklandumų, su vaiku keliaujantis vienas iš tėvų turėtų pasirūpinti gauti kito iš tėvų pasirašytą leidimą keliauti.

Paskutinis naujinimas: 10/01/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Bulgarija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Šeimos kodekso 123 straipsnio 2 dalies nuostatose reglamentuota procedūra, taikoma, kai tėvai nesutaria tarpusavyje. Tokiais atvejais jie gali kreiptis į tarpininką arba pareikšti ieškinį vaiko esamos nuolatinės gyvenamosios vietos apylinkės teisme, kuris, išklausęs tėvus, išnagrinės ginčą ir priims sprendimą dėl to, ar vaiko teisė vykti į užsienį turėtų būti įgyvendinta dėl specialaus poreikio. Pagal nusistovėjusių teismų praktiką, kai teismas duoda pakaitinį sutikimą dėl vaiko paso išdavimo ar vaiko kelionės, leidimas gali būti suteiktas, jei tai atitinka vaiko interesus, leidimas išvykti iš šalies suteikiamas nustatytam laikotarpiui ir į konkrečią šalį arba tam tikras šalis, kurias galima nustatyti. Pagal nusistovėjusią Aukščiausiojo Kasacinio Teismo praktiką nė vienam iš tėvų negali būti išduotas leidimas neribotą laiką keliauti su vaiku už Bulgarijos Respublikos ribų.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Notaro patvirtintas pareiškimas dėl vaiko kelionės į užsienį arba pakaitinis teismo sutikimas pagal Šeimos kodekso 123 straipsnio 2 dalį yra būtini, kad vaikas galėtų laikinai išvykti iš Bulgarijos teritorijos lydimas tik vieno iš tėvų. Šių būtinųjų sąlygų negalima aiškinti kaip sutikimo dėl vaiko persikėlimo į kitą šalį.

Tam, kad kitas iš tėvų sutiktų su vaiko įprastinės gyvenamosios vietos pakeitimu, tėvai turėtų susitarti tarpusavyje ir šį susitarimą turėtų patvirtinti teismas arba turėtų būti priimtas teismo sprendimas, kuriuo globos teisės suteikiamos tam iš tėvų, kuris inicijuoja vaiko persikėlimą, taip pat šiame susitarime ar teismo sprendime turi būti nurodyta, kur bus vieno iš tėvų ir vaiko gyvenamoji vieta, šalis ir atitinkamas asmeninių santykių su kitu iš tėvų modelis, atsižvelgiant į tai, kad vienas iš tėvų ir vaikas gyvens skirtingose šalyse. Teismo patvirtinto susitarimo ar teismo sprendimo buvimas užtikrina, kad būtų apsaugoti vaiko interesai ir kad persikėlimas nekliudys vaikui išlaikyti ryšių su kitu iš tėvų.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Žr. atsakymą į pirmąjį klausimą.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Pirmiausia būtinas laisvos formos sutikimas dėl kelionės į užsienį. Paskui tėvai turėtų susitarti tarpusavyje ir šį susitarimą turi patvirtinti teismas arba jis turi būti patvirtintas teismo sprendimu, kuriuo globos teisės suteikiamos tam iš tėvų, kuris inicijuoja vaiko persikėlimą, taip pat šiame susitarime ar teismo sprendime turi būti nurodyta, kur bus vieno iš tėvų ir vaiko gyvenamoji vieta, šalis ir atitinkamas asmeninių santykių su kitu iš tėvų modelis, atsižvelgiant į tai, kad vienas iš tėvų ir vaikas gyvens skirtingose šalyse.

Paskutinis naujinimas: 13/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Čekija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Vienas iš tėvų, kuris neturi kito iš tėvų sutikimo dėl vaiko išvežimo, turėtų turėti teismo leidimą.

Jei, įgyvendindami savo pareigas, tėvai, visų pirma atsižvelgiant į vaiko interesus, nesutaria dėl vaiko svarbaus klausimo, sprendimą vieno iš tėvų prašymu priima teismas (Įstatymo Nr. 89/2012 (Civilinio kodekso) su pakeitimais 877 straipsnis). Vaiko išvežimas į kitą šalį taip pat laikomas svarbiu klausimu.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei vaiką ketinama išvežti ilgam laikui (t. y. ne vien tam tikromis progomis, pavyzdžiui, atostogoms), visada reikalingas kito iš tėvų sutikimas, nebent kitas iš tėvų yra visiškai arba iš dalies atleistas nuo savo, kaip vieno iš tėvų, pareigų įgyvendinimo. Tėvų sutikimas reikalingas neatsižvelgiant į tai, ar teismas jau yra priėmęs sprendimą dėl tėvų pareigų (vaiko priežiūros), ar sprendimas dėl vaiko priežiūros dar turi būti priimtas. Nesvarbu, ar tėvai susituokę, ar ne.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei vienas iš tėvų nesutinka su persikėlimu, vietoj vieno iš tėvų sutikimo priimamas teismo sprendimas (Įstatymo Nr. 89/2012 (Civilinio kodekso) su pakeitimais 877 straipsnis).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Ne, laikinas išvežimas, pavyzdžiui, kad vaikas galėtų praleisti atostogas su vienu iš tėvų, paprastai nelaikomas svarbiu klausimu, kaip apibrėžta Įstatymo Nr. 89/2012 (Civilinio kodekso) su pakeitimais 877 straipsnyje.

Paskutinis naujinimas: 17/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Estija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Apskritai tėvai savo valdžią įgyvendina bendrai, t. y. abu tėvai kartu, bendru sutarimu, atsižvelgdami į bendrą vaiko gerovę. Svarbus principas yra tas, kad tėvai savo valdžią įgyvendina lygiomis teisėmis, t. y. jų teisės ir pareigos savo vaikų atžvilgiu yra lygios. Tėvų valdžia apima teisę nuspręsti, kur vaikas turėtų gyventi, įskaitant tai, ar vaikas gali keliauti į užsienį.

Taigi jei tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią, abu tėvai turi lygias teises nuspręsti, ar vaiką galima išvežti į kitą šalį. Todėl paprastai vaiko negalima išvežti be kito iš tėvų sutikimo.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią, pagal bendrą principą kito iš tėvų sutikimas visada būtinas.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei bendrai įgyvendindami tėvų valdžią tėvai nesutaria dėl vaiko svarbaus klausimo, kuris, jei to reikia, taip pat galėtų apimti vaiko išvežimą į kitą valstybę, teismas vienam iš tėvų gali suteikti teisę priimti sprendimą šiuo klausimu.

Taigi, jei vienas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu į kitą valstybę, nors tai yra būtina, kitas iš tėvų gali konkrečiu atveju kreiptis į teismą leidimo, kad teismas priimtų nepriklausomą sprendimą dėl vaiko išvežimo į kitą valstybę. Taip teismas gali nustatyti papildomas pareigas vienam iš tėvų, kuriam buvo suteikta teisė konkrečiu atveju priimti sprendimą.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Jei tėvai savo valdžią įgyvendina bendrai, taikomos tos pačios taisyklės, neatsižvelgiant į tai, kiek trunka sprendimo dėl vaiko gyvenamosios vietos priėmimas, ar kokia šio sprendimo priežastis. Kol bendras tėvų valdžios įgyvendinimas nėra nutrauktas arba kol teismas, pavyzdžiui, nėra suteikęs vienam iš tėvų teisės nuspręsti, kur vaikas turėtų gyventi, abu tėvai turi lygias teises priimti sprendimą dėl vaiko laikino ar nuolatinio išvežimo į kitą valstybę.

Paskutinis naujinimas: 15/04/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Airija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei kitas iš tėvų neturi vaiko globos teisių ir jei nėra teismo nutarimo, kuriuo draudžiama išsivežti vaiką be kito iš tėvų sutikimo.

Jei, prieš išsivežant vaiką (vaikus) iš jurisdikcijos, teismams nepateiktas prašymas dėl globos teisių ar teisės bendrauti.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei kitas iš tėvų yra vaiko globėjas

ir (arba)

jei išsivežus vaiką pažeidžiamos globos teisės ir (arba) teisė bendrauti

ir (arba)

jei teismo nutarime konkrečiai nurodyta, kad prieš išsivežant vaiką į kitą valstybę reikalingas kito iš tėvų arba bet kurios kitos nurodytos šalies sutikimas.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Galima teismui pateikti prašymą dėl leidimo teisėtai išsivežti vaiką.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Taip.

Paskutinis naujinimas: 10/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Graikija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Tėvas (motina) gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę be kito tėvo (motinos) sutikimo, kai vaiką išvežančiam tėvui (motinai) priklauso išimtinė tėvų atsakomybė ir jeigu dėl to nepažeidžiama vaiko teisė matytis su kitu tėvu (motina).

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Tais atvejais, kai tėvų atsakomybė priklauso abiem tėvams.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu vaiką išvežti būtina, tačiau kitas tėvas (motina) su tuo nesutinka, šį klausimą, atsižvelgdamas į vaiko interesus, turės išspręsti teismas, be to, jis taip pat priims sprendimą dėl to, ar vaiką reikėtų išvežti.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Pirmiau nurodytos taisyklės dėl reikalavimo gauti kito sutuoktinio sutikimą taikomos nepaisant to, ar vaikas į kitą valstybę išvežamas laikinai, pvz., atostogauti, ar visam laikui.

Paskutinis naujinimas: 06/07/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Ispanija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei tėvų valdžią įgyvendina tik vienas iš tėvų, tai reiškia, kad tėvai įgyvendina teises ir pareigas savo neemancipuotų vaikų atžvilgiu. Jei santykiai nutrūksta, tai neturi jokios įtakos globos ir bendravimo teisėms.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tėvai savo valdžią įgyvendina bendrai, neatsižvelgiama į tai, kuris iš tėvų turi teisę bendrauti ir kuriam priklauso vaiko globos teisė.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei būtinas kito iš tėvų sutikimas, tačiau tėvai tarpusavyje nesutaria ir tas kitas iš tėvų neduoda sutikimo, sprendimą dėl išvežimo turi priimti teisminė institucija.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Laikinam išvežimui taikomos kitokios taisyklės nei nuolatiniam išvežimui. Jei kyla klausimas dėl vaiko išvežimo įprastinės sveikatos priežiūros, atostogų ar pan. tikslais, sprendimą priima vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas tuo metu yra, nesvarbu, ar jam priklauso globos teisė, ar teisė bendrauti, tačiau jis taip pat turi paisyti bendravimo su kitu iš tėvų laiko ar pasimatymų su kitu iš tėvų. Tėvų valdžią įgyvendinantys asmenys turi duoti leidimą tik dėl svarbių vaiko gyvenimo sprendimų, pavyzdžiui, išvežimo nuolat gyventi į kitą valstybę.

Paskutinis naujinimas: 04/04/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Prancūzija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei tėvai bendrai vykdo tėvų valdžią, kiekvienas iš jų gali keliauti su vaiku be aiškaus kito iš tėvų sutikimo.

Jei tik vienas iš tėvų turi tėvų valdžios vykdymo teisę, kito iš tėvų numanomo ar aiškaus sutikimo nereikia.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Išsivežimas atostogoms

Norėdamas sutrukdyti vienam iš tėvų išsivežti vaiką į užsienį, kitas iš tėvų gali prefektūrai pateikti prieštaravimą išsivežti iš šalies, galiojantį 15 dienų, ir (arba) šeimos teismo teisėjo prašyti draudimo išsivežti iš šalies be abiejų tėvų leidimo (Civilinio kodekso 373-2-6 straipsnis), galiojancio iki vaiko pilnametystės arba kito sprendimo. Draudimo išsivežti iš šalies be abiejų tėvų leidimo priemonė užkerta kelią vaikui išvykti iš šalies. Atskirais atvejais tėvai gali duoti savo sutikimą konkrečiai vaiko kelionei, t. y. keliauti vienam arba su vienu iš tėvų, pateikdami pareiškimą teisėsaugos pareigūniui (paprastai likus 5 dienoms iki kelionės). Jei vienas iš tėvų atsisako teikti pareiškimą dėl leidimo išvykti, kitas iš tėvų gali kreiptis į teisėją ir prašyti panaikinti draudimą išsivežti iš šalies arba suteikti vaikui vienkartinį leidimą išvykti iš šalies.

Išsivežimas norint pakeisti vaiko gyvenamąją vietą

Net jei nėra prieštaravimo arba draudimo išsivežti iš šalies, bet vaikas išsivežamas į kitą valstybę siekiant pakeisti jo gyvenamąją vietą, kito iš tėvų sutikimas yra būtinas.

Jei vienas iš tėvų nepaisė, kad kitas iš tėvų nepateikė sutikimo išsivežti, galima pateikti prašymą grąžinti vaiką, grindžiant tuo, kad jis išsivežtas neteisėtai.

Neatsižvelgiant į išsivežimo tikslą ir išskirtinius draudimo ar prieštaravimo išsivežti iš šalies atvejus, reikia pažymėti, kad iš to tėvo, kuris vyksta iš šalies su vaiku, nėra reikalaujama įrodyti aiškaus kito iš tėvų sutikimo, nes toks sutikimas numanomas trečiųjų asmenų atžvilgiu.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei vienas iš tėvų atsisako duoti savo sutikimą kelionei, o tuo tarpu galioja draudimas išsivežti iš šalies be abiejų tėvų sutikimo, vienas iš tėvų, kuris nori išsivežti vaiką, turėtų kreiptis į teisėją, kuris gali leisti vaikui išvykti iš šalies.

Taip pat, jei vaiko išsivežimas susijęs su gyvenamosios vietos pakeitimu, vienas iš tėvų, kuris nori persikelti kartu su vaiku, nors kitas iš tėvų tam prieštarauja, prieš bet kokią kelionę turi kreiptis į vaiko gyvenamosios vietos šeimos teismo teisėją.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Nėra specialių taisyklių priklausomai nuo išsivežimo tikslo ar trukmės. Vis dėlto, tuo atveju, jei vaikas išsivežamas siekiant pakeisti jo gyvenamąją vietą, kito iš tėvų sutikimo nebuvimas gali suteikti galimybę pradėti specialią grąžinimo procedūrą.

Paskutinis naujinimas: 20/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Kroatija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Pagal aplinkybes, kuriomis vienas iš tėvų gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo, turi būti skiriami šie atvejai:

a) kai vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena, nori teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę ir

b) kai vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas negyvena, tačiau palaiko asmeninį ryšį, nori teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę.

a) Vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena, po santuokos nutraukimo vykdydamas kasdienes vaiko priežiūros pareigas, gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę (pvz., į vienos dienos ekskursiją), jeigu tai nepažeidžia kito iš tėvų teisės užmegzti su vaiku asmeninį ryšį, kaip numatyta Šeimos proceso įstatymo (kroat. *Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 103/15, toliau – ObZ 2015) 95 ir 119 straipsniuose. T. y., neatsižvelgiant į tai, ar tėvai už vaiko priežiūrą ir auginimą yra atsakingi kartu, ar atskirai, kiekvienas iš jų turi teisę nepriklausomai priimti kasdienes su vaiku susijusius sprendimus, kai vaikas yra su juo (ObZ 2015 110 straipsnis). Jeigu po santuokos nutraukimo tėvai yra kartu atsakingi už vaiko priežiūrą ir auginimą (ObZ 2015 104 straipsnis), tada vaikui svarbūs sprendimai turi būti priimami bendru sutarimu (ObZ 2015 108 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad atsitiktinė kelionė į kitą šalį (pvz., vienos dienos ekskursija) nereiškia ketinimo pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą ir todėl nėra svarbių asmeninių vaiko teisių baigtiniame sąraše, kaip nurodyta ObZ 2015 100 straipsnyje, turėtų būti tinkamai taikomos ObZ 2015 99 straipsnio 2 dalies nuostatos. Tos pačios nuostatos taikomos tuo atveju, kai vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena po santuokos nutraukimo, yra iš dalies asmeniškai atsakingas už vaiko priežiūrą (ObZ 2015 105 straipsnis). Tačiau jeigu vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena po santuokos nutraukimo, pagal teismo sprendimą yra vienas asmeniškai atsakingas už vaiko priežiūrą, tada jam nereikia kito iš tėvų sutikimo, kad galėtų laikinai išvežti vaiką į kitą valstybę (ObZ 2015 105 straipsnio 5 dalis).

b) Jeigu vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas po santuokos nutraukimo negyvena, tačiau palaiko asmeninį ryšį, nusprendžia teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę, jis tai gali daryti, jeigu tai yra laikina viešnage kitoje šalyje (pvz., vienos dienos ekskursija), vykstanti tuo metu, kai tas vienas iš tėvų turi teisę palaikyti tiesioginį asmeninį ryšį su vaiku (ObZ 2015 121 straipsnis) ir jeigu ši teisė nėra apribota ir ja nėra uždrausta naudotis teismo nutartimi (ObZ 2015 123–126 straipsniai). T. y., neatsižvelgiant į tai, ar tėvai už vaiko priežiūrą ir auginimą yra atsakingi kartu, ar atskirai, kiekvienas iš jų turi teisę nepriklausomai priimti kasdienes su vaiku susijusius sprendimus, kai vaikas yra su juo (ObZ 2015 110 straipsnis). Jeigu po santuokos nutraukimo tėvai yra kartu atsakingi už vaiko priežiūrą ir auginimą (ObZ 2015 104 straipsnis), tada vaikui svarbūs sprendimai turi būti priimami bendru sutarimu (ObZ 2015 108 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad laikina viešnage kitoje valstybėje tuo metu, kai vienas iš tėvų turi teisę palaikyti tiesioginį asmeninį ryšį su vaiku (pvz., vienos dienos ekskursija) nereiškia ketinimo pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą ir todėl nėra svarbių asmeninių vaiko teisių baigtiniame sąraše, kaip nurodyta ObZ 2015 100 straipsnyje, turėtų būti tinkamai taikomos ObZ 2015 99 straipsnio 2 dalies nuostatos. Tas pat taikytina tuo atveju, kai vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena po santuokos nutraukimo, yra iš dalies asmeniškai atsakingas už vaiko priežiūrą (ObZ 2015 105 straipsnis), nes vienas iš tėvų, su vaiku užmezgantis tiesioginį asmeninį ryšį, turi laisvę ir teisę atstovauti vaikui tvarkant kasdienes reikalus tuo metu, kai vaikas yra su juo (pagal ObZ 2015 110 ir 112 straipsnius, taikomus kartu su Obz 2015 105 straipsnio 1 dalimi).

Šiais atvejais reikėtų pabrėžti ObZ 2015 111 straipsnio nuostatų svarbą. T. y. abu tėvai, neatsižvelgiant į tai, ar jie už vaiko priežiūrą atsakingi kartu, ar atskirai, privalo tarpusavyje keistis informacija apie vaiką, t. y. ir informacija apie galimą vaiko išvežimą į užsienį. Norint kirsti valstybės sieną, reikalingi asmens ir kiti dokumentai, kuriuos vaikas arba bet kuris iš tėvų turėtų pasiimti, – tai yra ir teisinė tėvų pareiga.

Jeigu vienas iš tėvų mano, kad kitas iš tėvų gali piktnaudžiauti tokiu laikinu vaiko išvežimu, jis gali prašyti teismo neteisimine tvarka nustatyti vieną iš ObZ 2015 418 straipsnyje nurodytų veiksmy, kuriuo būtų užtikrinta, kad būtų įvykdytas sprendimas dėl vieno iš tėvų asmeninio ryšio su vaiku užmezgimo, arba nustatyti vieną iš ObZ 2015 419 straipsnyje nurodytų veiksmy, kuriuo būtų užtikrinamas saugus vaiko grįžimas.

Labiausiai pageidautinas sprendimas – kad šiais ir panašiais klausimais tėvai pasiektų abipusį sutarimą, kurį paskui galėtų įtvirtinti savo susitarime dėl bendros vaiko priežiūros (ObZ 15 106 straipsnio 3 dalis).

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Bet kokiam (nuolatiniam) vaiko išvežimui į kitą valstybę, kuriuo būtų pakeičiama nuolatinė arba laikinoji vaiko gyvenamoji vieta, reikalingas abiejų tėvų sutikimas. Neatsižvelgiant į tai, ar tėvai už vaiko priežiūrą ir auginimą atsakingi kartu, ar vienas iš jų už tai yra iš dalies atsakingas asmeniškai, vienas iš tėvų, kuris išveža vaiką ir taip pakeičia nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą, turi gauti kito iš tėvų rašytinį sutikimą išvežti vaiką (ObZ 2015 100 ir 108 straipsniai). Vis dėlto jeigu vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena po santuokos nutraukimo, yra vienas asmeniškai atsakingas už vaiko priežiūrą, tada jam nereikia kito iš tėvų sutikimo, kad galėtų išvežti vaiką į kitą valstybę siekdamas pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą (ObZ 15 105 straipsnio 5 dalis).

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu vienas iš tėvų, išveždamas vaiką į kitą valstybę, nori pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą ir negali gauti kito iš tėvų rašytinio sutikimo, tada teismas neteisimine tvarka nustato, kuris iš tėvų šiuo klausimu atstovauja vaiko interesams (ObZ 2015 100 straipsnio 5 dalis ir 478 straipsnio 1 dalis). Iki šio neteisminio proceso inicijavimo turi būti įvykdyta privaloma neteisminė konsultavimo procedūra, kuria siekiama, kad Socialinių paslaugų departamento specialistai pabandytų padėti tėvams šiuo klausimu pasiekti sutarimą (ObZ 2015 481 straipsnis – neteisminis privalomo konsultavimo procesas kaip procesinis reikalavimas, kad būtų inicijuotas procesas pagal ObZ 2015 100 straipsnio 5 dalį). Jeigu per privalomo konsultavimo procesą tėvai nesugeba pasiekti sutarimo, šį klausimą neteisimine tvarka sprendžia teismas, kuris visų pirma atsižvelgia į vaiko amžių ir nuomonę, vaiko teisę užmegzti asmeninį ryšį su kitu iš tėvų, tėvų norą ir pasirengimą bendradarbiauti įgyvendinant tėvystės teises, asmenines tėvų aplinkybes, atstumą tarp nuolatinės ar laikinosios tėvų

gyvenamosios vietos ir vietos, į kurią galėtų persikelti vaikas, taip pat į susisiekimą tarp tų vietų ir į vieno iš tėvų teisę naudotis judėjimo laisve (ObZ 2015 484 straipsnis).

Vis dėlto pabrėžtina, kad jeigu vienas iš tėvų yra vienas asmeniškai atsakingas už vaiko priežiūrą, tada jam nereikia kito iš tėvų sutikimo, kad galėtų išvežti vaiką į kitą valstybę siekdamas pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą, t. y. tokiu atveju kito iš tėvų nesutikimas neturi teisinio poveikio (ObZ 2015 105 straipsnio 5 dalis).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Kaip nurodyta atsakymuose į 1–3 klausimus, ObZ 2015 tėvų teisės ir prievolės reglamentuojamos skirtingai, atsižvelgiant į tai, ar tai yra laikinas vaiko išsivežimas į kitą valstybę (pvz., vienos dienos ekskursija, kuria nepažeidžiamos kito iš tėvų teisės), ar nuolatinis vaiko išsivežimas į kitą valstybę siekiant pakeisti nuolatinę ar laikinąją vaiko gyvenamąją vietą.

Paskutinis naujinimas: 20/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Kipras

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Tėvas (motina), kuriam (-iai) priklauso išimtinė vaiko globa, gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę be kito tėvo (motinos) sutikimo.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kai nepilnametį vaiką tėvai globoja kartu, norint vaiką išvežti į kitą valstybę, būtina gauti kito tėvo (motinos) sutikimą. Vaiko išsivežimas be tokio sutikimo taip pat laikomas nusikalstama veika pagal Baudžiamojo kodekso 154 straipsnį.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Vaikas į kitą valstybę be vieno iš tėvų, kuris kartu su kitu tėvu (motina) globoja vaiką, sutikimo gali būti išvežamas remiantis atitinkamu šeimos teismo sprendimu.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Jeigu vienas iš tėvų nedavė sutikimo laikinai arba visam laikui išvežti vaiką, reikalingas teismo sprendimas. Jeigu sutikimas yra, jo nereikia įforminti konkrečios formos dokumente.

Paskutinis naujinimas: 17/07/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Latvija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei teismas priima sprendimą dėl vaiko gyvenamosios vietos kitoje valstybėje, vienas iš tėvų, išvežantis vaiką nuolat gyventi į tą valstybę, neprivalo gauti kito iš tėvų sutikimo.

Vienas iš tėvų gali teisėtai išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo, jei vaiką išvežančiam vienam iš tėvų vieninteliui priklauso vaiko globos teisė, nustatyta tėvų tarpusavio susitarimu ar teismo sprendimu.

Vienas iš tėvų gali teisėtai išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo, jei kito iš tėvų globos teisės sustabdytos šeimos bylų teismo (*bāriņtiesa*) sprendimu arba atimtos teismo sprendimu.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Vienas iš tėvų, kurio globos teisės nėra sustabdytos arba atimtos, gali teisėtai išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę, gavęs kito iš tėvų, kuriam (bendrai ar vienam) priklauso globos teisės, sutikimą.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei kitas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu, vienas iš tėvų, norintis išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę, gali kreiptis į teismą ir prašyti nustatyti vaiko gyvenamąją vietą valstybėje, į kurią šis vienas iš tėvų nori išvežti vaiką.

Jei kitas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu, vienas iš tėvų, norintis išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę, gali kreiptis į teismą ir prašyti jam vienam suteikti vaiko globos teises.

Jei kitas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu, vienas iš tėvų, norintis išvežti vaiką nuolat gyventi į kitą valstybę, gali kreiptis į šeimos teismą ir prašyti sustabdyti kito iš tėvų globos teises (jei yra objektyvios priežastys) arba kreiptis į teismą ir prašyti atimti kito iš tėvų globos teises (jei yra objektyvios priežastys).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Dėl išvežimo nuolat gyventi į kitą valstybę žr. atsakymus į pirmesnius klausimus.

Laikino išvežimo atveju kito iš tėvų sutikimo nereikalaujama.

Paskutinis naujinimas: 06/02/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Lietuva

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Išvykti į užsienį be tėvo/motinos sutikimo galima tik laikinai (pavyzdžiui, atostogų metu). Keičiant vaiko gyvenamosios vietos valstybę būtinas arba kito iš tėvų sutikimas, arba teismo sprendimas, kuriame yra nustatyta vaiko gyvenamoji vieta užsienio valstybėje.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jeigu tėvai susituokę, santuoka nenutraukta, nepriklausomai nuo to, ar jie gyvena kartu, ar skyrium, tokiu atveju būtinas abiejų tėvų sutikimas, kad vaikas keistų savo gyvenamosios vietos valstybę.

Jeigu tėvai išsiskyrę, vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su vienu iš tėvų, siekiant išvykti su vaiku į užsienio valstybę gyventi nuolat, yra būtinas ir kito tėvo (motinos) sutikimas, kadangi vaiko gyvenamosios vietos nustatymas su vienu iš tėvų, nesuteikia šiam tėvui (motinai) daugiau teisių vaiko atžvilgiu, nebent teismo sprendimu nustatyta kitaip.

Jeigu tėvai nesusituokę, vaiko gyvenamoji vieta nenustatyta nei su vienu iš tėvų, tokiu atveju preziumuojama, kad tėvo ir motinos teisės yra lygios ir abu tėvai turi duoti sutikimą keisti vaiko gyvenamosios vietos valstybę.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei nėra galimybės gauti tėvo/motinos sutikimą, išvykstantis tėvas (motina) turi kreiptis į teismą dėl vaiko gyvenamosios vietos ir bendravimo tvarkos nustatymo. Jei gyvenamoji vieta buvo nustatyta, tada – dėl bendravimo tvarkos pakeitimo.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Lietuvos teisės aktai nenustato pareigos turėti papildomą tėvo/motinos sutikimą dėl laikino vaiko išvykimo į užsienį.

Paskutinis naujinimas: 21/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Liuksemburgas

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Paprastai vienas iš tėvų neprašo kito iš tėvų sutikimo, kad laikinai išvežtų vaiką į kitą valstybę. Jeigu tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią, bet kuris iš jų gali keliauti su vaiku be aiškaus kito iš tėvų sutikimo. Jeigu išimties tvarka vienas iš tėvų vienas pats įgyvendina tėvų valdžią, preziumuojamas arba aiškus kito iš tėvų sutikimas nėra būtinas.

Jeigu vienas iš tėvų neįgyvendina tėvų valdžios, bet turi teisę bendrauti su vaiku ir vaikas gali būti pas jį, šis vienas iš tėvų neprivalo gauti kito iš tėvų sutikimo, kad laikinai išvežtų vaiką lankyti į kitą valstybę tuo metu, kai jis bendrauja su vaiku ir kai vaikas būna pas jį. Kito iš tėvų sutikimo nereikalaujama, jei vaikas išvežamas trumpam laikui (pavyzdžiui, sienos kirtimas siekiant nuvykti apsipirkti) arba ilgesniam laikui, bet laikinai (pavyzdžiui, atostogoms), jeigu vaikas išvežamas per tą laiką, kai jį išvežantis vienas iš tėvų įgyvendina bendravimo su vaiku teisę ir vaikas gali būti pas jį.

Tapatybės ar kiti dokumentai, kuriuos reikia turėti su savimi išvežant vaiką laikinai, skiriasi, atsižvelgiant į šalies, į kurią išvežamas vaikas, teisės aktų reikalavimus.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jeigu tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią, abu tėvai turi sutikti su bet koku nuolatinio vaiko išvežimu ir su bet koku laikiniu vaiko išvežimu dėl rimtų priežasčių (pavyzdžiui, dėl svarbaus medicininio gydymo). Adreso (*domicile*) arba nuolatinės gyvenamosios vietos (*résidence*) perkėlimas laikomas nuolatinio persikėlimu ir tam reikalingas abiejų tėvų sutikimas. Jeigu tėvų valdžią įgyvendina tik vienas iš tėvų, kito iš tėvų sutikimo nereikalaujama. Vis dėlto, kito iš tėvų prašymu, teisę bendrauti gali būti pritaikyta.

Įrodinėjimo tikslais tėvų sutikimas turi būti rašytinis. Dokumentą gali parengti tėvai. Jeigu to reikalauja priimančioji valstybė, tėvai gali prašyti teismo užfiksuoti sutikimą.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu vienas iš tėvų atsisako duoti sutikimą vaiko išvežimui į kitą valstybę, prašymą dėl leidimo išsivežti vaiką į užsienį reikės pateikti teisėjui, kuris specializuojasi šeimos bylose (*juge aux affaires familiales*) apylinkės teisme (*tribunal d'arrondissement*).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Kaip minėta 1–3 skirsniuose, nuostatos skiriasi atsižvelgiant į tai, ar vaiką numatoma išvežti laikinai, ar visam laikui.

Vieno iš tėvų nelydimas į užsienį keliaujantis vaikas turi turėti leidimą išvykti iš šalies (tai yra dokumentas, kuriuo vienas iš tėvų leidžia savo vaikui išvykti iš Liuksemburgo).

Tėvai gali gauti sutikimo formą iš savivaldybės (*commune*) tarnybų. Dauguma savivaldybių prašo sumokėti mokesť, kuriuo padengiamos administracinės šių formų išdavimo išlaidos. Mokesčio dydis priklauso nuo savivaldybės.

Nors šios formos nėra privalomos, dauguma užsienio valdžios institucijų jų reikalauja tam, kad vaikas būtų įleistas į jų teritoriją.

Net jeigu vaikas yra lydimas vieno iš tėvų, vis dėlto vertėtų pasiimti kito iš tėvų sutikimą, nes kai kuriose šalyse jo gali būti reikalaujama.

Nuorodos

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Paskutinis naujinimas: 14/05/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Vengrija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

A) Apskritai vienas iš tėvų gali išvežti savo vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo neilgam ir jei neketina joje pasilikti. Taip gali būti tokiais atvejais: tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią;

vienas iš tėvų įgyvendina tėvų valdžią pagal tėvų tarpusavio susitarimą ar teismo sprendimą, tačiau kito iš tėvų valdžia nėra apribota ar panaikinta teismo; vaikas išvežamas į kitą valstybę vieno iš tėvų jam įgyvendinant teisę bendrauti, kai buvo nustatytas tiesioginio bendravimo su vaiku laikas, išskyrus atvejus, kai kito iš tėvų sutikimo reikalaujama teismo arba viešosios globos institucijos sprendimu.

B) Vienas iš tėvų gali išvežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo net ilgesniam laikui arba ketindamas joje pasilikti, jei kito iš tėvų valdžia yra apribota arba panaikinta teismo.

C) Toliau nurodytais atvejais globėjas taip pat gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę be vieno iš tėvų sutikimo, jei viešojo globos institucija neapribojo globėjo teisės to daryti:

trumpam laikui ir neketindamas pasilikti, jei vaikas apgyvendinamas globėjų šeimoje;

jei vaikas apgyvendinamas su trečiuoju asmeniu ir dėl to tėvų valdžia sustabdyta.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

A) Jei vienas iš tėvų išveža vaiką į kitą valstybę ilgam laikui arba ketindamas joje pasilikti, būtinas kito iš tėvų sutikimas. Taip gali būti tokiais atvejais:

tėvai bendrai įgyvendina tėvų valdžią;

vienas iš tėvų įgyvendina tėvų valdžią pagal tėvų tarpusavio susitarimą ar teismo sprendimą, tačiau kito iš tėvų valdžia nėra apribota ar panaikinta teismo;

B) Jei vaikas apgyvendinamas globėjų šeimoje, **globėjas** gali išvežti vaiką į kitą valstybę **ilgam laikui** arba **ketindamas joje pasilikti** gavęs vieno iš tėvų sutikimą.

Išvykimas į kitą valstybę studijuoti, dirbti ar kitu panašiu tikslu gali būti laikomas išvykimu **ilgam laikui**.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei kitas iš tėvų nedavė sutikimo išvežti vaiką į kitą valstybę, vienas iš tėvų gali prašyti, kad sprendimą šiuo klausimu priimtų viešojo globos institucija. Tokiais atvejais viešosios globos institucijos sprendimas leisti išvežti vaiką į kitą valstybę pakeičia kito iš tėvų sutikimą.

Vienas iš tėvų, prašantis paskirti gyvenamąją vietą kitoje valstybėje, prieš prašymą turi pridėti dokumentus, įrodančius, kad toje kitoje valstybėje bus užtikrintas vaiko lavinimas, išlaikymas, priežiūra ir studijos (taigi visų pirma turi būti pateiktas užsienio institucijos išduotas aplinkos įvertinimas, mokyklos lankymo pažyma, vieno iš tėvų pajamų pažyma, priėmimo deklaracija). Vieno iš tėvų prašymu viešojo globos institucija pasirūpina, kad būtų gautas aplinkos įvertinimas. Jei vienas iš tėvų dar nepradėjo dirbti kitoje valstybėje, viešojo globos institucija vietoj pajamų pažymos gali priimti vieno iš tėvų deklaraciją dėl numatomų jo pajamų.

Nagrinėdama ginčą, viešojo globos institucija svarsto, ar galima vykdyti teismo ar viešosios globos institucijos sprendimą, kuriuo nustatomas vaiko ir atskirai gyvenančio vieno iš tėvų tiesioginių ryšių palaikymas, jei nėra tarptautinės sutarties ar netaikomas abipusiškumo principas.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Kaip nurodyta 1 punkte, jei į užsienį vykstama neilgam, vienas iš tėvų gali išvežti vaiką į kitą valstybę net ir be kito iš tėvų sutikimo. Tokiais atvejais, kad vaikas galėtų keliauti į užsienį, turi būti įvykdytos bendrosios sienos kirtimo sąlygos (pavyzdžiui, vaikas turi turėti galiojantį pasą).

Paskutinis naujinimas: 22/02/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Malta

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Kiekvienu atveju aplinkybės skirtingos, tačiau kito iš tėvų sutikimo dažniausiai nereikia gauti, jeigu šio gyvenamoji vieta nežinoma. Civilinio kodekso 56 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad teismas gali iš bet kurio iš tėvų atimti tėvystės teises, todėl tuo atveju globos teises turintis vienas iš tėvų neprivalo prašyti kito iš tėvų, iš kurio atimtos šios teisės, sutikimo.

Tačiau vienas iš tėvų, siekdamas išvežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo, visada turėtų paprašyti kompetentingo teismo, t. y. Civilinio teismo (Šeimos skyriaus), leidimo.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kad vienas iš tėvų galėtų išvežti vaiką pagal nacionalinę teisę, kito iš tėvų sutikimas visada reikalingas, ypač kai kitas iš tėvų turi teisę, kuri išvežant vaiką bus pažeista. Tokios teisės apima teisę bendrauti su vaiku ir teisę dalyvauti priimančiam sprendimui dėl vaiko gyvenimo (įskaitant vietą, aplinką ir kultūrą, kurioje planuojama auginti vaiką). Šiuo atveju vienas iš tėvų, neduodantis sutikimo, gali nesutikti su išvežimu dėl daugelio priežasčių, pavyzdžiui, dėl to, kad taip išvežus vaiką jis negalės su juo bendrauti.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Vaikus į kitą valstybę galima išvežti be kito iš tėvų sutikimo, jeigu leidimą tam duoda kompetentingas teismas.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Taip, tos pačios taisyklės taikomos laikinam išvežimui. Vieno iš tėvų sutikimas gali būti duodamas taip:

Aš, toliau pasirašiusysis (-ioji), būdamas (-a) _____ (nepilnamečio vardas, pavardė, gimimo data, tapatybės kortelės numeris) tėvas (motina), leidžiu, kad mano sūnus / duktė (pasirinkti, kas tinka) išvyktų iš Maltos salos dėl _____ (išvykimo iš salos priežastis) ir kad išvykimo laikotarpis būtų neribojamas / truktų _____ (laikotarpis) (pasirinkti, kas tinka).

Vieno iš tėvų parašas, vardas, pavardė ir tapatybės kortelės numeris

Paskutinis naujinimas: 17/07/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Nyderlandai

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Vienas iš tėvų gali teisėtai išvežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo tik jeigu tam vienam iš tėvų vieninteliui priklauso vaiko globos teisė.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tėvai bendrai globoja vaiką, vaiko išvežimui į kitą valstybę reikalingas kito iš tėvų sutikimas.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei vaikas reikia išvežti į kitą valstybę, tačiau kitas iš tėvų, kuriam priklauso bendra globa, neduoda sutikimo, galima kreiptis į teismą, kad šis duotų sutikimą (Nyderlandų civilinio kodekso (*Nederlands Burgerlijk Wetboek*) I knygos 253A straipsnis).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Taip, Nyderlanduose tos pačios taisyklės taikomos laikinam ir nuolatiniam vaiko išvežimui. Atitinkamą formą rasite spustelėję čia: „[toestemming om te reizen](#)“

(olandų k.) (288 Kb) [nl](#) „sutikimas dėl į užsienį vykstančių nepilnamečių“ (anglų k.) (298 Kb) [en](#)

Paskutinis naujinimas: 01/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Austrija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

1.1 Pirmiausia reikėtų nurodyti išsamų 2013 m. Įstatymo dėl vaikų ir tėvų santykių pakeitimą, kuriuo iš dalies pakeistas Įstatymas dėl vaikų ir tėvų santykių ir Įstatymas dėl vardų (*Kindschafts- und Namensrecht-Änderungsgesetz 2013*) (BGBl I 2013/15), kuris Austrijoje įsigaliojo 2013 m. vasario 1 d. Nuo to laiko taisyklės dėl gyvenamosios vietos pateikiamos Bendrojo civilinio kodekso (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*) 162 straipsnyje, nors šias taisykles reikėtų aiškinti ne atskirai, bet atsižvelgiant į platesnį kitų nuostatų dėl vaikų ir tėvų santykiams taikytinos teisės kontekstą.

1.2 Vienas iš tėvų bet kuriuo atveju gali išsivežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo, jei vaiką išsivežančiam vienam iš tėvų vieninteliam paskirta globa; antra, jei jis iš anksto pranešė apie tai kitam iš tėvų ir, trečia, kitas iš tėvų per pagrįstą laiką nepareiškė prieštaravimo ir atitinkamai nesikreipė į teismą dėl globos teisių atėmimo ar apribojimo. Jei kitas iš tėvų kreipiasi į teismą, teismas turi nuspręsti, ar išvežimas yra teisėtas, ar ne. Siekdamas apsaugoti sprendimą dėl gyvenamosios vietos pakeitimo, teismas taip pat gali nustatyti vaiko išvykimo draudimą (Ginčų sprendimo įstatymo (*Außerstreitgesetz – AußStrG*) 107 straipsnio 3 dalies ketvirtas sakiny).

Į vieno iš tėvų, kuriam nėra paskirta globa, pareiškimą dėl persikėlimo į užsienį turi atsižvelgti kitas iš tėvų, jei šiame pareiškime išreikšta valia labiau atitinka vaiko interesus.

Jei vienas iš tėvų, kuriam vieninteliam paskirta vaiko globa, nepranešė kitam iš tėvų apie planuojamą persikėlimą, tas vienas iš tėvų privalo pateikti pranešimą esminiais klausimais (ABGB 189 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny, kuris bet kuriuo atveju apima persikėlimą į užsienį), arba jei jis persikelia į užsienį nepaisydamas kito iš tėvų pareikšto aiškaus prieštaravimo, vis dėlto (jei kitam iš tėvų nepriklauso teisėta globa) globos teisė nepažeidžiama, kaip apibrėžta Hagos konvencijos dėl vaikų grobimo 3 straipsnyje, tačiau pažeidžiamos Austrijos šeimos teisės nuostatos, kuriomis reglamentuojami tėvų tarpusavio santykiai, o tai gali sukelti pasekmes pagal šeimos teisę (nuo paprasto įspėjimo iki globos perėjimo kitam iš tėvų).

1.3 Jei globa paskirta abiem tėvams, jie, kiek tai yra pagrįsta ir įmanoma, turi įgyvendinti globą tarpusavio susitarimu (ABGB 137 straipsnio 2 dalies paskutinis sakiny).

Reikia skirti atvejus, kai vaiką į užsienį išsiveža: a) vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas daugiausiai gyvena, arba b) kitas iš tėvų, su kuriuo vaikas paprastai negyvena. Vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas paprastai negyvena, bet kuriuo atveju pasielgia neteisėtai, kaip apibrėžta Hagos konvencijos dėl vaikų grobimo 3 straipsnyje. Vieno iš tėvų, su kuriuo vaikas paprastai gyvena, teisinė padėtis yra sudėtingesnė:

minėto ABGB 189 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny dėl pareigos esminiais klausimais informuoti kitą iš tėvų taip pat taikomas, jei globa paskirta abiem tėvams (ABGB 189 straipsnio 5 dalis). Tai, ar vien nepranešimo pagal ABGB 189 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį pakanka, kad globos teisė būtų pažeista, kaip apibrėžta Hagos konvencijos dėl vaikų grobimo 3 straipsnyje, pagal naująjį teisinį reglamentavimą dar nėra visiškai aišku, nes doktrinoje šiuo klausimu esama skirtingų nuomonių, o teismų praktikos dar nėra.

Šiuo atveju taip pat reikėtų atsižvelgti į vieno iš tėvų, su kuriuo vaikas negyvena, nuomonę, jei jo išreikštas pageidavimas labiau atitinka vaiko interesus.

Neatsižvelgiant į tai, kad nepranešimas laikomas globos teisės pažeidimu, kaip apibrėžta Hagos konvencijoje dėl vaikų grobimo, jis taip pat gali būti laikomas vidaus santykių aspektu, kuriuo pažeidžiama Austrijos šeimos teisė, ir sukelti minėtas pasekmes.

1.4 Jei globa paskirta abiem tėvams, nenustačius, su kuriuo iš tėvų vaikas paprastai gyvena, būtinas kito iš tėvų sutikimas. Jei kito iš tėvų sutikimo nėra, su prašymu priimti sprendimą galima kreiptis į jurisdikciją turintį globos bylų teismą (*Pflegschaftsgericht*). Priimdamas sprendimą, teismas turi atsižvelgti į vaiko interesus ir tėvų teisę į apsaugą nuo smurto, taip pat į judėjimo laisvę ir laisvę verstis profesine veikla (ABGB 162 straipsnio 3 dalis). Tačiau ir šiuo atveju, kalbant apie trečiuosius asmenis, kiekvienas iš tėvų turi atstovavimo įgaliojimus tol, kol globa (teisės nustatyti vaiko gyvenamąją vietą srityje) nėra galutinai ar laikinai panaikinta.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Bet kuriuo atveju kito iš tėvų sutikimas reikalingas, jei vienam iš tėvų, ketinančiam išsivežti vaiką: a) nebuvo paskirta globa arba b) buvo paskirta globa, tačiau vaikas paprastai negyvena su juo.

Tais atvejais, kai : a) vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas paprastai gyvena, arba b) vienas iš tėvų, kuriam vienam paskirta globa, nori persikelti į kitą valstybę kartu su vaiku, vidaus santykiuose jis privalo laikytis pareigos pranešti pagal ABGB 189 straipsnį (žr. atsakymą į 1 klausimą) ir atsižvelgti į kito iš tėvų, kuriam pranešta, nuomonę, jei ji labiau atitinka vaiko interesus.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

3.1. Jei globa paskirta abiem tėvams, nenustačius, su kuriuo iš jų vaikas paprastai gyvena, vienas iš tėvų, ketinantis perkelti savo gyvenamąją vietą į užsienį be kito iš tėvų sutikimo, privalo kreiptis į jurisdikciją turintį globos bylų teismą. Priimdamas sprendimą dėl leidimo, teismas turi atsižvelgti į vaiko interesus ir tėvų teises į apsaugą nuo smurto, taip pat į judėjimo laisvę ir laisvę verstis profesine veikla (ABGB 162 straipsnio 3 dalis).

3.2. Jei vienam iš tėvų, ketinančiam persikelti su vaiku į užsienį, apskritai nepaskirta globa arba jei vaikas paprastai negyvena su šiuo iš tėvų, jis gali prašyti teismo panaikinti arba apriboti kito iš tėvų globą (ir galbūt, taip pat ir iš dalies, perduoti globą jam). Visų pirma, taikydamas švelnesnę priemonę nei globos panaikinimas, jei nėra pagrįstų priežasčių atmesti prašymą, teismas taip pat gali panaikinti teisiškai reikalaujamo sutikimo ir patvirtinimo teises arba pakeisti teisiškai reikalaujamą sutikimą ar patvirtinimą savuoju (ABGB 181 straipsnio 1 dalis).

3.3. Vienas iš tėvų, su kuriuo vaikas paprastai gyvena, privalo pranešti kitam iš tėvų ir suteikti jam ar jai galimybę pareikšti savo nuomonę (ABGB 189 straipsnis), tačiau pranešimas šiam kitam iš tėvų ir sutikimas nėra būtina išvykimo sąlyga.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Taip pat kalbant apie laikiną išvežimą, jei globa paskirta abiem tėvams kartu, tėvai, kiek tai pagrįsta ir įmanoma, įgyvendina globą bendru sutarimu (ABGB 137 straipsnio 2 dalies paskutinis sakiny). Tačiau šio bendro sutarimo įrodymas nėra būtina išvykimo sąlyga.

Tačiau tarpusavio susitarimo reikalavimas visiškai teisėtai gali būti netaikomas, pavyzdžiui, jei neplanuotai sugalvojama savaitgalį aplankyti užsienyje gyvenančius senelius, ir kitas iš tėvų per tą laiką vis vien neketino niekaip bendrauti su vaiku (šiuo atveju nebūtų pagrįsta siekti tarpusavio sutarimo). Tas pats taikoma tais atvejais, kai kitam iš tėvų užtenka tik pranešti (ABGB 189 straipsnio 1 dalis), tačiau tai, ar laikiną išvežimą apskritai reikia laikyti esminiu klausimu, priklauso nuo konkretaus atvejo aplinkybių (pavyzdžiui, kelionės trukmės, paskirties vietos ir tikslo).

Paskutinis naujinimas: 22/12/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([PL](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Lenkija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Tėvų valdžią iš esmės įgyvendina abu tėvai kartu. Tokia išvada darytina remiantis Lenkijos šeimos ir globos kodekso (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*) 97 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią tėvai bendrai priima sprendimus esminiais su vaiku susijusiais klausimais, o jeigu jiems nepavyksta susitarti, sprendimą priima globos bylų teismas (*sąd opiekuńczy*). Kiekvienas iš tėvų savarankiškai, neprivalėdamas tartis su kitu iš tėvų ir gauti jo sutikimo, sprendžia tik mažiau svarbius su vaiku susijusius klausimus. Lenkijos teismų praktikoje vaiko išvežimas į užsienį visam laikui arba laikinai, net atostogų, laikomas esminiu klausimu.

Atsižvelgiant į Šeimos ir globos kodekso 97 straipsnio 2 dalį, vienas iš tėvų gali išsivežti vaiką į užsienį be kito iš tėvų sutikimo tik jeigu:

- kitam iš tėvų Lenkijos teismo sprendimu yra atimta tėvų valdžia vaikui (Šeimos ir globos kodekso 111 straipsnis);
- kito iš tėvų valdžia vaikui sustabdyta Lenkijos teismo sprendimu (Šeimos ir globos kodekso 110 straipsnis);
- kitas iš tėvų įgyvendina ribotą tėvų valdžią vaikui, nes jis ar ji kelia grėsmę vaiko gerovei (Šeimos ir globos kodekso 109 straipsnis). Teismas, taikydamas priemonę, kuria būtų geriausiai apsaugota vaiko gerovė, priima sprendimą dėl to, kaip apriboti tėvų valdžią. Visų pirma vienas iš tėvų, kurio valdžia apribota, gali netekti teisės priimti sprendimus esminiais su vaiku susijusiais klausimais arba kai kuriais iš šių klausimų. Jei tokiu teismo sprendimu kitam iš tėvų atimta teisė priimti sprendimus dėl vaiko įprastinės gyvenamosios vietos, tada tas kitas iš tėvų negalės prieštarauti, kad vaiko įprastinė gyvenamoji vieta Lenkijoje būtų pakeista įprastine gyvenamąja vieta užsienyje;
- tėvų teisės ir pareigos vaikui pakeistos teismo sprendimu, priimtu byloje dėl santuokos nutraukimo (Šeimos ir globos kodekso 58 straipsnio 1 ir 1a dalys), santuokos panaikinimo (Šeimos ir globos kodekso 51 straipsnio 1 ir 1a dalys, aiškinamos kartu su šio kodekso 21 straipsniu) ir gyvenimo skyrium (Šeimos ir globos kodekso 58 straipsnio 1 ir 1a dalys, aiškinamos kartu su šio kodekso 613 straipsnio 1 dalimi). Tai taip pat taikoma sprendimams, priimtiems pagal Šeimos ir globos kodekso 93 straipsnio 2 dalį (bylose dėl tėvystės nustatymo), 106 straipsnį (bylose dėl teismo sprendimo dėl tėvų valdžios ir šios valdžios įgyvendinimo pakeitimo, priimto bylose dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos panaikinimo) ir 107 straipsnio 1 ir 2 dalis (bylose dėl tėvų valdžios įgyvendinimo pavedimo vienam iš tėvų tais atvejais, kai jie negyvena kartu). Visų pirma tokiais atvejais teismas tėvų valdžios įgyvendinimą gali patikėti vienam iš tėvų, apribodamas kito iš tėvų teises į konkrečias pareigas ir teises vaiko atžvilgiu. Jei santuokos nutraukimo byla nagrinėjantis teismas patiki įgyvendinti tėvų valdžią vienam iš tėvų ir apriboja kito iš tėvų valdžią, tada, nors tokiu teismo sprendimu iš kito iš tėvų valdžia vaikui neatimama, tas kitas iš tėvų gali įgyvendinti savo teises ir pareigas tik tiek, kiek teismas leidžia jam tai daryti. Jei teismas nesuteikia teisės kitam iš tėvų priimti sprendimo dėl vaiko gyvenamosios vietos, tada iš esmės vienas iš tėvų, kuriam patikėta įgyvendinti tėvų valdžią, pats sprendžia dėl vaiko gyvenamosios vietos (tačiau žr. 2 punktą);
- kitam iš tėvų užsienio teismo sprendimu, kuris Lenkijoje pripažįstamas galiojančiu, atimta teisė bendrai priimti sprendimą dėl vaiko gyvenamosios vietos pasikeitimo.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kito iš tėvų sutikimas būtinas visais pirmesniame punkte neišvardytais atvejais, visų pirma, kai vienas iš tėvų pats įgyvendina tėvų valdžią, arba jo, kaip tėvo ar motinos valdžia apribota, tačiau iš jo ar jos neatimta teisė priimti sprendimą dėl vaiko gyvenamosios vietos. Šiuo klausimu Lenkijos teismų praktikoje nueita dar toliau. Kaip Aukščiausiasis Teismas (*Sąd Najwyższy*) išaiškino savo 1971 m. lapkričio 10 d. sprendime byloje III CZP 69/71, vienas iš tėvų, turintis teisę apgyvendinti vaiką savo gyvenamojoje vietoje, turėtų turėti teisę bendrai priimti sprendimą dėl vaiko įprastinės gyvenamosios vietos pasikeitimo, jei dėl šių pokyčių jam taptų faktiškai neįmanoma bendrauti su vaiku. Taigi, atsižvelgiant į šį teismo sprendimą, net jei teismas nesuteikė kitam iš tėvų, pavyzdžiui, byloje dėl santuokos nutraukimo, teisės bendrai priimti sprendimą dėl vaiko įprastinės gyvenamosios vietos, tas kitas iš tėvų gali reikalauti grąžinti vaiką, jei jis negalėtų įgyvendinti savo teisės bendrauti su vaiku.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Tokiais atvejais reikia kreiptis į Lenkijos globos bylų teismą ir prašyti pakaitinio sutikimo dėl vaiko išvykimo į užsienį.

Prašymus dėl tokio sutikimo gali pateikti tėvai, kurių tėvų valdžia nėra atimta ar sustabdyta. Prašymus gali pateikti patys pareiškėjai: tokiais atvejais Lenkijos teisėje nereikalaujama, kad teisme šalys būtų atstovaujamos advokato. Teismas, turintis dalykinį teisingumą nagrinėti šiuos prašymus, yra apylinkės teismas (*sąd rejonowy*) (šeimos ir nepilnamečių bylų skyrius), nagrinėjantis bylas pirma instancija, o teritorinį teisingumą turi vaiko gyvenamosios arba buvimo vietos teismas.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Kaip minėta, norint išvežti vaiką į užsienį trumpam laikui, reikalingas kito iš tėvų sutikimas.

Lenkijoje sutikimo dėl vaiko išvežimo į užsienį (laikina ar visam laikui) formos nenaudojamos. Todėl sutikimą galima duoti bet kokia forma. Tačiau, atrodo, patartina gauti rašytinį sutikimą, kuris galėtų būti įrodymas bet kokiaje byloje dėl vaiko grąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją. Rengiant tokį sutikimą, patartina pasikonsultuoti su Lenkijoje praktikuojančiu advokatu, patarėju teisės klausimais ar notaru.

Paskutinis naujinimas: 27/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Portugalija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Už labai svarbių klausimų sprendimą atsako abu tėvai (Civilinio kodekso 1901, 1902, 1911 ir 1912 straipsniai).

Jei tėvai išsiskiria (santuokos nutraukimas arba gyvenimas skyrium), abu toliau lieka atsakingi už labai svarbius klausimus (Civilinio kodekso 1906 straipsnio 1 dalis), nebent teismas, remdamasis motyvuotu sprendimu, nusprendžia, kad tėvų valdžią turėtų įgyvendinti tik vienas iš tėvų, arba jeigu manoma, kad bendras tėvų valdžios įgyvendinimas neatitiktų vaiko interesų (Civilinio kodekso 1906 straipsnio 2 dalis).

„Labai svarbūs klausimai“ nėra konkrečiai apibrėžti. Jie susiję su kai kuriais vaiko gyvenimo aspektais arba rimtais ir neilginiais egzistenciniais klausimais, susijusiais su pagrindinėmis vaiko teisėmis.

Vieta ar pasirinkimas, kur vaikas daugiausia gyvens, kitaip tariant, vaiko gyvenamosios vietos pasirinkimas yra labai svarbus klausimas. Už šį sprendimą atsako abu tėvai; jei tėvai šiuo klausimu nesutaria, vaiko gyvenamąją vietą nustato teismas (Civilinio kodekso 1906 straipsnio 5 dalis).

Todėl vienas iš tėvų gali teisėtai išsivežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo tik jeigu jis vienintelis įgyvendina tėvų valdžią arba vaiko gyvenamąją vietą nustatė arba pakeitė teismas, leidęs išvežti jį į kitą valstybę.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Sutikimo reikalaujama, kai abu tėvai įgyvendina tėvų valdžią, kaip šiuo metu yra pagal Civilinio kodekso 1906 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą bendrą taisyklę.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei vienas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu į kitą valstybę ir tėvų valdžią įgyvendina abu tėvai, vaikas gali būti išvežtas į kitą valstybę tik teismo sprendimu (Civilinio kodekso 1906 straipsnio 5 dalis).

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Teisės teorijoje ir teismų praktikoje laikinas išvežimas atostogų ar laisvalaikui nelaikomas labai svarbiu klausimu, jei dėl išvežimo nebūtina pakeisti vietos, kur vaikas daugiausia gyvena. Išimtyms taikomos tais atvejais, kai išvežama į šalis, kuriose vyksta ginkluotas konfliktas, t. y. į šalis, kurios laikomos nesaugiomis arba kuriose siaučia pandemija, ir todėl vaiko saugumui ir sveikatai kyla pavojus.

Tačiau laikiną išvežimą sveikatos priežiūros tikslais reikėtų laikyti labai svarbiu klausimu, kuriam reikalingas abiejų tėvų sutikimas, atsižvelgiant į konkrečią sveikatos priežiūrą ir galimą tokios priežiūros įtaką pagrindinėms vaiko teisėms. Ši priežiūra gali būti susijusi su svarbiu gydymu (chemoterapija, eksperimentine terapija) arba poreikiu lydėti vaiką, nes jis nesupranta medicinos personalo vartojamos kalbos arba medicinos personalui sunku arba neįmanoma gauti tikslios informacijos iš vaiko apie ligos simptomus, todėl reikalingas vertimas.

Formos

Užsieniečių ir sienų tarnyba (SEF) yra parengusi pavyzdines formas dėl nepilnamečių išvežimo. Jos pateikiamos spustelėjus toliau pateiktas nuorodas:

<https://www.sef.pt/pt/pages/conteudo-detalle.aspx?nID=73>

Pavyzdinė forma (nepilnamečio Portugalijos piliečio išvežimas iš šalies):

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Pavyzdinė forma (nepilnamečio užsieniečio išvežimas)

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Paskutinis naujinimas: 24/07/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Rumunija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Pagal Įstatymo Nr. 248/2005 dėl Rumunijos piliečių laisvo judėjimo tvarkos užsienyje 30 straipsnį vaikas (kuris yra nepilnametis ir) turi savo kelionės dokumentą ar tapatybės kortelę ir keliauja į užsienį su bet kuriuo iš tėvų, gali išvykti iš Rumunijos teritorijos, nereikalaujant kito iš tėvų sutikimo, jei vaiką lydintis vienas iš tėvų pateikia įrodymus, kad vaikas jam patikėtas galutiniu ir neatšaukiamu (*definitivă și irevocabilă*) teismo sprendimu ar kad jis vienas įgyvendina tėvų valdžią galutiniu ir neatšaukiamu teismo sprendimu (arba galutiniu teismo sprendimu bylose, iškeltose nuo 2013 m. vasario 15 d.).

Vieno iš tėvų, kurio tėvų valdžia nutraukta arba kuris teisės aktų nustatyta tvarka teisiškai paskelbtas dingusiu be žinios, sutikimo pateikti nereikia, jei vaiką lydintis kitas iš tėvų pateikia šios aplinkybės įrodymus.

Pasienio policija leidžia lydinti nepilnamečiams išvykti iš Rumunijos, jei jį lydintis vienas iš tėvų pagrindžia poreikį keliauti į užsienį, nes vaikas turi gauti medicininį gydymą, kurio neįmanoma gauti Rumunijos teritorijoje ir, jei jo negavus, nepilnamečio gyvybei ar sveikatai grėstų didelis pavojus, jei lydintis vienas iš tėvų šiuo klausimu pateikia patvirtinamuosius dokumentus, kuriuos išdavė ar patvirtino Rumunijos sveikatos priežiūros institucijos ir kuriuose nurodytas laikotarpis bei valstybė (-ės), kurioje (-iose) vaikas turi būti gydomas, net jei ne abu tėvai davė sutikimą, jei sutikimo nedavė kitas iš tėvų, gyvas likęs vienas iš tėvų ar teisėtas atstovas. Be to, pasienio policija leidžia lydinti nepilnamečiams išvykti iš Rumunijos, jei jį lydintis vienas iš tėvų pateikia įrodymus, kad nepilnametis vaikas keliauja dėl studijų arba į oficialias varžybas, parodydamas atitinkamus dokumentus, kuriuose nurodytas laikotarpis ir valstybė (-ės), kuriose bus studijuojama arba kuriose bus rengiamos varžybos, net jei sutikimą davė tik vienas iš tėvų.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kito iš tėvų sutikimas reikalingas norint išsivežti vaiką į kitą valstybę narę, jei tėvų valdžią bendrai įgyvendina abu tėvai.

Taigi tėvai tėvų valdžią įgyvendina kartu ir lygiomis teisėmis, neatsižvelgiant į tai, ar, kai gimė vaikas, jo tėvai buvo susituokę.

Santuokos nutraukimo atveju tėvai įgyvendina tėvų valdžią bendrai, nebent teismas nusprendžia kitaip. Jei yra pagrįstų priežasčių ir atsižvelgdamas į vaiko interesus, teismas gali nuspręsti, kad tėvų valdžią turi įgyvendinti tik vienas iš tėvų.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei tėvai nesutaria tarpusavyje dėl savo teisių įgyvendinimo arba tėvų pareigų vykdymo, priežiūrą vykdančias teismas sprendimą priima atsižvelgdamas į vaiko interesus, išklaušęs tėvus ir susipažinęs su psichologo ir socialinio darbuotojo ataskaita. Taigi vietoj kito iš tėvų sutikimo dėl vaiko išvykimo į užsienį gali būti priimtas teismo sprendimas.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Įstatyme Nr. 248/2005 dėl laisvo Rumunijos piliečių judėjimo užsienyje tvarkos nedaroma skirtumo tarp laikino ir nuolatinio išvežimo. Standartinės vieno iš tėvų sutikimo dėl nepilnamečio vaiko, lydimo kito iš tėvų, išvežimo formos nėra. Įstatyme numatyta, jog pažymoje turi būti nurodytas vieno iš tėvų sutikimas dėl atitinkamos kelionės į paskirties šalį (-is) ir dėl kelionės laikotarpio.

Jei vaikas išvyksta iš Rumunijos teritorijos kartu su kitu asmeniu nei jo tėvai, turi būti parengta pažyma, kurioje turi būti išreikštas abiejų tėvų sutikimas dėl vaiko kelionės į paskirties šalį (-is), kelionės laikotarpio ir nurodyti lydinčiojo asmens duomenys. Pažymoje taip pat turi būti nurodytas kelionės tikslas, maršrutas į paskirties šalį, pareiškimas, ar nepilnametis vaikas pasiliks paskirties šalyje, tokiu atveju taip pat nurodant asmenį, kuriam bus patikėta nepilnamečio vaiko priežiūra, ir ar vaikas grįš kartu su jį lydintiu asmeniu, kurio duomenis taip pat reikia nurodyti, jei šis asmuo nėra tas, su kuriuo vaikas išvyko iš Rumunijos. Standartinė tėvų sutikimo dėl nepilnamečio vaiko išvykimo į užsienį lydint kitam suaugusiajam pažymos forma pateikiama toliau.

Pirmiau nurodytos pažymos turi būti surašytos dviem originaliais egzemplioriais ir patvirtintos Rumunijoje notaro, o užsienyje – Rumunijos diplomatinės atstovybės ar konsulato, o jei šios pažymos parengtos užsienio valdžios institucijose, jos turi tenkinti įstatymo nustatytus legalizavimo reikalavimus arba jose turi būti apostilė pagal 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvenciją dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo. Pažymos originalą saugo lydintis asmuo, o antras originalas prisegamas prie nepilnamečio paso.

Atitinkamos rinkmenos

Tėvų sutikimo dėl vaiko išvykimo iš šalies lydint kitam suaugusiajam forma. (23 Kb)

Paskutinis naujinimas: 03/07/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Slovėnija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Tėvas (motina) gali teisėtai išvežti vaiką į kitą šalį be kito tėvo (motinos) sutikimo, kai tam kitam tėvui (motinai) buvo panaikintos tėvystės teisės arba sutartinis veiksnumas. Kai vienam iš tėvų panaikintos tėvystės teisės arba sutartinis veiksnumas, tėvystės (motinystės) teisės priklauso tik kitam tėvui (motinai) (Santuokos ir šeimos santykių įstatymo 115 straipsnis, slov. *Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*).

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kito tėvo (motinos) sutikimas išvežti vaiką į kitą šalį visada yra būtinas, išskyrus atvejus, kai tėvystės teisės priklauso tik vienam iš tėvų.

Pagal Santuokos ir šeimos santykių įstatymą tėvystės teisės priklauso tėvui ir motinai kartu (4 straipsnio trečia pastraipa).

Tėvai savo tėvystės teises įgyvendina bendru sutarimu, atsižvelgdami į vaiko interesus (Santuokos ir šeimos santykių įstatymo 113 straipsnio pirmą pastraipą). Įgyvendinant tėvystės teises taip pat nusprendžiama, kurioje šalyje vaikas gyvens.

Kai tėvai negyvena kartu ir kartu neatsako už vaiko globą ir auginimą, jie abu bendru sutarimu, atsižvelgdami į vaiko interesus (Santuokos ir šeimos santykių įstatymo 113 straipsnio antra pastraipa), sprendžia klausimus, kurie turi didelę reikšmę vaiko raidai; šiems klausimams priklauso ir vaiko išvežimo į kitą šalį klausimas.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu tėvai neįstengia susitarti dėl tėvystės teisių įgyvendinimo, pasiekti susitarimą jiems padeda Socialinio darbo centras. Socialinio darbo centras taip pat padeda tėvams pasiekti susitarimą, kai jie neįstengia susitarti didelę reikšmę vaiko raidai turinčiais klausimais ir kai negyvena kartu ir nėra kartu atsakingi už vaiko globą ir auginimą.

Jeigu net ir Socialinio darbo centro padedami tėvai neįstengia susitarti didelę reikšmę vaiko raidai turinčiais klausimais, teismas šiuos klausimus išsprendžia ne ginčo tvarka vieno iš tėvų arba abiejų jų prašymu. Prie prašymo reikia pridėti kompetentingo Socialinio darbo centro įrodymus, kad tėvai, padedami šio centro, bandė susitarti dėl tėvystės teisių įgyvendinimo. Prieš priimdamas sprendimą teismas turi pareigą gauti Socialinio darbo centro išvadą dėl vaiko interesų. Teismas taip pat atsižvelgia į vaiko nuomonę, jeigu ją išsako pats vaikas arba ją išsako asmuo, kuriuo vaikas pasitiki, ir jeigu vaikas sugeba suprasti savo nuomonės reikšmę ir pasekmes.

Visa tai nustatyta Santuokos ir šeimos santykių įstatymo 113 straipsnyje.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Jeigu klausimas dėl didelės įtakos vaiko raidai kyla laikinai išvežant vaiką į kitą šalį, laikinam išvežimui taikomos tokios pat taisyklės, kokios taikomos vaiką išvežant į kitą šalį ilgesniam laikotarpiui.

Paskutinis naujinimas: 05/03/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Slovakija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei tai susiję tik su trumpalaikiu buvimu, pavyzdžiui, trumpalaikiu mokymusi, gimnazičių lankymu, stovyklavimu, atostogomis ar pan. Svarbu, kad nei vaikas neketintų nuolat apsigyventi, nei vienas iš tėvų neketintų vaiko nuolat apgyvendinti kitoje valstybėje.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tai susiję su persikėlimu nuolat gyventi į užsienį.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Svarbu kreiptis į globos bylą teismą (*poručenský súd*), kuris priims sprendimą šiuo svarbiu klausimu dėl tėvų valdžios. Būtent teismas gali leisti išvežti vaiką į užsienį nuolat gyventi.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Žr. pirmiau. Tokių formų nėra.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtai vaiko išsivežimas - Suomija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Vaiko globėjų klausimai ir sprendimų dėl vaiko priėmimas reglamentuojama Įstatyme dėl vaiko globos ir teisės bendrauti (*laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta*) (361/1983).

Jei vaiko globa priklauso tik vienam iš tėvų, būtent jis priima su vaiku susijusius sprendimus, įskaitant sprendimus dėl vaiko gyvenamosios vietos, todėl iš esmės jis gali išvežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo.

Jei tėvai bendrai globoja vaiką, jie yra bendrai atsakingi už su globa susijusias teises ir kartu priima sprendimus dėl vaiko.

Jei tėvai bendrai globoja vaiką, teismas gali priimti sprendimą dėl jų tarpusavio pareigų pasiskirstymo. Kitaip tariant, jis gali priimti sprendimą, kuriuo teisė priimti sprendimus dėl konkrečių globos pareigų suteikiama tik vienam iš tėvų. Teismas sprendime dėl globos gali nurodyti, kad vienas iš tėvų gali pats spręsti, kur vaikas gyvens.

Jei teismas savo sprendime nurodo, kad teisę nuspręsti dėl vaiko gyvenamosios vietos gali įgyvendinti tik vienas globėjas, šis globėjas gali išsivežti vaiką į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Jei tėvai bendrai globoja vaiką, iš esmės nė vienas iš jų negali vaiko išsivežti į kitą valstybę be kito iš tėvų sutikimo.

Taip pat žr. atsakymą į ankstesnį klausimą.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jei vienas iš tėvų nesutinka su vaiko išvežimu į kitą valstybę, galima prašyti, kad sprendimą šiuo klausimu priimtų teismas.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Suomijoje nėra specialių taisyklių, susijusių su laikinu išvežimu, pvz., atostogoms, ir nėra sutikimui naudojamų formų.

Teismo sprendime dėl bendravimo su vaiku teisės gali būti nuostatų, kuriomis apibrėžiama, ar per šį bendravimo laikotarpį vienas iš tėvų gali su vaiku vykti į užsienį.

Paskutinis naujinimas: 23/05/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisėtas vaiko išsivežimas - Švedija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jeigu vaikas turi du globėjus, sprendžiant su vaiko asmeniu susijusius klausimus, įskaitant trumpalaikes keliones į užsienį ir persikraustymą nuolat gyventi į kitą valstybę, iš esmės reikia abiejų globėjų sutarimo. Tačiau jeigu vaikas gyvena tik su vienu iš dviejų globėjų, tėvas (motina), su kuriuo (-ia) jis gyvena, turės teisę nuspręsti, kur vaikas gyvens savo laisvu laiku, įskaitant trumpalaikes ir ilgalaikes keliones į užsienį, jeigu taip nepažeidžiama kokia nors vaiko teisė matytis su kitu globėju, kurį jis gali turėti.

Vienintelis vaiko globėjas tėvas (motina) turi teisę, keliaudamas (-a) į užsienį arba persikraustydamas (-a) nuolat gyventi į kitą valstybę, su savimi pasiimti ir vaiką net ir be kito tėvo (motinos) sutikimo. Tačiau jeigu vaikas turi teisę matytis su kitu iš tėvų, vaiką globojantis tėvas (motina) turėtų jį tai atsižvelgti. Tėvas (motina), su kuriuo vaikas turi teisę matytis, naujoje vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje gali kreiptis dėl sprendimo, kuriuo nustatoma matymosi su vaiku tvarka, vykdymo, jeigu tokia galimybė numatyta naujos nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės taisyklėse. Šis tėvas (motina) taip pat gali prašyti leisti matytis su vaiku pagal 1980 m. Hagos konvenciją, jeigu ji taikoma vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje. Jeigu vienintelis globėjas nesilaiko sprendimo, kuriuo nustatoma bendravimo su vaiku tvarka, ir taip neužtikrina vaiko poreikio artimam ir tinkamam bendrauti su abiem tėvais, paprastai ši aplinkybė turės įtakos tam, kaip Švedijos teismas spręs globos klausimą vėliau galinčiame kilti kokiam nors teisiniame ginče dėl globos teisių. Todėl tėvai turi bendrą pareigą užtikrinti, kad vaikui būtų sudarytos tinkamos sąlygos bendrauti su tėvu (motina).

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Kaip galima matyti iš atsakymo į 1 klausimą, tėvai, kuriems priklauso vaiko globa, gali priimti bendrus sprendimus dėl su vaiku susijusių klausimų, įskaitant bet kokią apsisojimą užsienyje. Iš atsakymo į 1 klausimą taip pat matyti, kad net jeigu tik vienas iš tėvų globoja vaiką, yra tam tikrų situacijų, kai šis globėjas, planuodamas trumpam laikui apsisototi arba nuolat apsigyventi užsienyje, turėtų paaisyti vaiko poreikių, atsižvelgiant į vaiko teisę matytis su kitu iš tėvų. Švedijos teisėje numatyta, kad neteisėtus vaiko išvežimus gali būti laikomas nusikaltimu.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Kai globėjas vaiką globoja kartu su kitu tėvu (motina), šis globėjas tam tikrais atvejais gali vienas priimti sprendimą dėl vaiko globos. Ši galimybė priklauso nuo to, ar kitas globėjas negali dalyvauti priimant sprendimą dėl ligos arba kitos priežasties, dėl kurios jis negali dalyvauti priimant kokius nors sprendimus, kurių priėmimo negalima atidėti. Ypatingą svarbą vaiko ateičiai turintys sprendimai taip pat negali būti priimami tokiu būdu, išskyrus atvejus, kai tai atitinka geriausius vaiko interesus. Vietos valdžios socialinių reikalų komitetas taip pat turi galimybę priimti sprendimą dėl psichiatrinio arba psichologinio gydymo, net jeigu su tuo sutinka tik vienas globėjas, jeigu tai atitinka vaiko interesus.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Tos pačios nuostatos taikomos tėvui (motinai), kaip vieninteliam (-ei) globėjui (-ai). Jeigu vaikas gyvena tik su vienu iš dviejų globėjų, tėvas (motina), su kuriuo (-ia) vaikas gyvena, bus laikomas (-a) turinčiu (-ia) teisę nuspręsti, kur vaikas gyvens savo laisvu laiku, įskaitant trumpalaikes keliones į užsienį (žr. atsakymą į 1 klausimą). Kartu su kitu globėju vaiką globojantis globėjas taip pat gali, remdamasis vietos valdžios socialinių reikalų komiteto sprendimu, išvežti vaiką į užsienį psichiatrinio arba psichologinio gydymo tikslu net ir be kito iš tėvų sutikimo (žr. atsakymą į 3 klausimą).

Paskutinis naujinimas: 04/07/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.